

Akcja – reakcja, czy na pewno?

(Uwaga: recenzja zawiera ważne wątki fabuły)

Pan od muzyki, reż. Christophe Barratier, Francja

Pan od muzyki to historia dzieci, które poszukują własnej drogi. Muzyka pełni tu funkcję łączenia młodych i dorosłych oraz łagodzenia obyczajów.

Akcja filmu toczy się w Lyonie w 1949 roku. Tytułowy pan od muzyki (Gerard Jungot) jest przeciętnym i niewyróżniającym się, dodatkowo nieśmiałym muzykiem, który nie zdobył uznania. Podejmuje on pracę w domu poprawczym dla chłopców. Dom ten ze swoimi kratami i murami przypomina więzienie. Podobnie jak w areszcie, za jego opuszczenie groziły surowe kary.

Dzieci do ośrodka trafiały z różnych powodów. Zazwyczaj przebywały w nim tak zwane trudne dzieci lub pochodzące z ubogich rodzin, nie mających środków na ich utrzymanie. Były w nim także sieroty, które straciły rodziców podczas wojny. W zakładzie panuje despotyczny dyrektor – zwolennik stosowania przemocy. Hasło często przez niego powtarzane brzmiało: „Akcja – reakcja”. Oznaczało ono znalezienie winnego oraz jak najszybsze jego ukaranie. Nauczyciel nieprzepadający za dyrektorem oraz jego metodami pracy, które są wyraźnie nieskuteczne, postanawia założyć chór. Bohater zauważa, że chłopcy są bardzo nieszczęśliwi i potrzebują uwagi, a także przyjaźni ze strony dorosłych. Wychowankowie, początkowo tak samo jak innym nauczycielom, robią psikusy muzykowi. Z czasem spostrzegają, że to pedagog o łagodniejszym usposobieniu. Nie stosuje kar, tłumaczy i co najważniejsze podejmuje z chłopcami dyskusję. Pomysł założenia chóru nie spotyka się z ogromnym entuzjazmem, ani innych wychowawców, ani przebywających w ośrodku dzieci. Pan od muzyki jednak zarazą swoją pasją organizując przesłuchania i naukę śpiewu.

Film **Pan od muzyki** to jeden z ciekawszych obrazów filmowych. Choć historia dzieje się do powojennej czasach, idealnie wpasowały się we współczesne realia edukacji. Walka nauczyciela z uczniem, czy odkrycie talentu u chłopca uważanego za jednego z „gorszych dzieci”.

W tym muzycznym dramacie ukazano również problem stosowania bolesnych kar, które jak pokazano nie są efektywnym sposobem na zredukowanie agresywnych zachowań u chłopców. Oglądając film można odpowiedzieć sobie na pytanie: czy strach, lęk przed karą są na tyle silne, że dzieci stają się bardzo grzeczne, a zarazem posłuszne swoim przełożonym?

Tym, co w filmie porusza to dobroć nowego nauczyciela – wychowawcy od muzyki. To on, pomimo sprzeciwu władz domu poprawczego wierzy w to, że każde dziecko jest wyjątkowe. Za złe zachowanie chłopców winni są dorośli, którzy nie dali im poczucia akceptacji i bezpieczeństwa. To postępowanie dorosłych wpływa na to, że są agresywni i nieposłuszni.

Postawa pana od muzyki pokazuje, że uparte dążenie do wyznaczonego celu w końcu pozwala na jego osiągnięcie. Film ukazuje, iż z pozoru rzeczy niemożliwe mogą być osiągalne. Zdobycie zaufania czy też przyjaźń pana od chóru z chłopcami staje się tylko kwestią czasu, a dobroć i poświęcenie nauczyciela wraca jak bumerang. Uczniowie postępują ze swoim wychowawcą w inny, niezwykle sposób. Ich zachowanie zmienia się nie do poznania. Zaczynają śpiewać i żyć tak, jak im pan od muzyki „zagra”.

Dramat **Pan od muzyki** jest bardzo interesująco przedstawioną retrospekcją. Osobiście uwielbiam utwory, gdzie mogę się cofnąć w przeszłość razem z bohaterami filmów. Reżyser Christophe Barratier nadał specyficzny klimat w swoim dziele. Surowe wnętrza zakładu poprawczego dla chłopców, które w pewnych momentach przyprawiają widza o ciarki, zostały w stu procentach zrekomensowane przepiękną i poruszającą muzyką. Również gra aktorska młodych, dopiero co nabierających wprawy dzieci – aktorów, potrafi niejednokrotnie wywołać głębokie emocje. W rezultacie „wbija to widza w siedzenie” i ukazuje wszystkie atuty filmu. Utwór jest bardzo dobrze zrealizowany, a we Francji pod względem popularności walczył z bardziej znaną produkcją – **Amelia**. Ten film polecam widzom ceniącym sobie wyższe wartości w filmie niż te, którymi ostatnio karmią nas ekrany kinowe.

Marta Olejniczak
Magdalena Osiniak
Maria Ristau